

Valtioneuvosto
15.10.2018

Valtioneuvoston tiedonanto eduskunnalle hallituksen työllisyyspolitiikasta ja työllistämiskynnyksen madaltamisesta pienissä yrityksissä

Hallituksen kaksi päätavoitetta ovat olleet työllisyyden parantaminen ja julkisen talouden vahvistaminen. Kesäkuusta 2015 talous on kasvanut 7,6 prosenttia ja työllisyysaste on parantunut 3,9 prosenttiyksikköä. Julkinen talous oli vuonna 2015 lähes kuusi miljardia alijäämäinen, mutta ensi vuonna se on valtiovarainministeriön arvion mukaan laskentatarkkuuden puitteissa tasapainossa.

Hallituskauden aikana on tullut yli 115 000 työllistä lisää. Tänä syksynä julkaistun tutkimuksen mukaan hallituskauden päätöksillä saavutetaan 33 000 – 42 000 työpaikan lisäys. Lisäksi kilpailukyky sopimuksen vaikutus on arviolta noin 30 000 – 40 000 työpaikkaa. Nämä päätökset ovat olleet keskeisesti vaikuttamassa siihen, että Suomi on päässyt mukaan kansainvälisen talouden nousuun.

Työllisyysasteen nostaminen on keskeisessä asemassa hyvinvointiyhteiskunnan rahoituksen turvaamiseksi. Hyvästä viimeaikaisesta kehityksestä huolimatta Suomessa on kuitenkin pohjoismaisittain verrattuna matala työllisyysaste. Jotta pystytään vastamaan tulevan vuosikymmenten haasteisiin, työllisyysastetta pitää edelleen pyrkiä nostamaan.

Perustuslain 18 §:n mukaan julkisen vallan on edistettävä työllisyyttä ja pyrittävä turvaamaan jokaiselle oikeus työhön. Ketään ei saa ilman lakiin perustuvaa syytä erottaa työstään.

Hallitus on pyrkinyt edistämään työllisyyttä monilla eri toimilla. Erityisesti pienissä yrityksissä työsuhteturvaa koskevien säännösten on katsottu nostaneen työllistämiskynnystä. Tämän vuoksi hallitus on osana työllisyyttä edistäviä toimia valmistelemassa ja tuomassa eduskuntaan esityksen laiksi työllistämiskynnyksen alentamisesta alle 10 hengen yrityksissä.

Samalla työttömyysturvalaissa säädettyä työsuhteen päättymisen perusteella asetettavaa korvaustonta määräaika eli niin sanottua karenssia lyhennettäisiin nykyisestä 90 päivästä 60 päivään tilanteissa, joissa työnantaja on päättänyt työsuhteen työntekijästä johtuvasta syystä. Kevennys koskisi kaiken kokoisissa yrityksissä työskenteleviä työntekijöitä. Muutoksesta aiheutuu arviolta joidenkin miljoonien vuosittainen kustannuslisä valtiolle.

Eri maissa sovellettavan työsuhteturvan tason vertailu on sääntelykokonaisuuden erilaisista piirteistä johtuen varsin vaikeaa. Vertailutietoa on saatavissa lähinnä OECD:n selvityksistä. Vertailujen perusteella Suomen henkilöperustainen irtisanomissuoja on tiukempaa kuin OECD-maissa keskimäärin.

Kuten nykyisinkin, myös jatkossa irtisanomisen perusteena tulisi olla asiallinen ja painava syy. Laki parantaisi pienyrittäjän mahdollisuuksia työllistää ja siten vähentää työttömyyttä, erityisesti pitkäaikaistyöttämyyttä. Lisäksi lain on katsottu parantavan tuottavuutta.

Edellä esitetyn pohjalta hallitus jatkaa pienten yritysten työllistämiskynnyksen madaltamista koskevan hallituksen esityksen valmistelua, jos eduskunta antaa luottamuksen hallitukselle tässä asiassa.